

Ošetřovné pro OSVČ v otázkách a odpovědích

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

- 1. Nárok má OSVČ, která nemá nedoplatky vůči vybraným institucím. O jaké instituce se jedná?**

Jedná se o Finanční úřad, Česká správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, Státní pozemkový úřad, Ministerstvo financí, jako právní nástupce Fondu národního majetku, Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení, Celní správa ČR, Státní fond kultury, Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie, Státní zemědělský intervenční fond, kraje, obce a svazky obcí.
- 2. Kde najdu definici drobného, malého a středního podnikatele?**

Definici malého a středního podniku najdete v příloze č. 1 nařízení Komise (ES) č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

Za drobného, malého a středního podnikatele se považuje podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců a jeho roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR nebo jeho bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR.

V rámci kategorie malých a středních podniků jsou **malí podnikatelé** vymezeni jako podnikatelé, kteří zaměstnávají méně než 50 osob a jejichž roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů EUR.

V rámci kategorie malých a středních podniků jsou **drobní podnikatelé** vymezeni jako podnikatelé, kteří zaměstnávají méně než 10 osob a jejichž roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 2 miliony EUR.
- 3. Platí ošetřovné pro OSVČ také pro rodiče, které mají děti starší 13 let, avšak s různým stupněm postižení?**

Ošetřovné pro OSVČ se vztahuje na OSVČ pečující o děti mladší 13 let, nezaopatřenou osobu do 26 let závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost) a osobu zdravotně postiženou ve stupni I (lehká závislost).
- 4. Mají na ošetřovné pro OSVČ nárok i OSVČ, jejichž žena pobírá rodičovský příspěvek?**

Pokud je manželka na mateřské/rodičovské s jedním dítětem nebo pobírá jinou formu finanční podpory spojené se starostí o něj, nelze žádat na druhé dítě ošetřovné.
- 5. Bude zvažována i nějaká podpora pro DPP/DPČ? Mohli by si žádat o ošetřovné?**

O ošetřovné v tomto programu si mohou žádat pouze OSVČ na hlavní činnost. O možnostech podpory pro DPP/DPČ se informujte na [Úřadu práce](#).
- 6. Pokud jsem si OSVČ pozastavila živnostenskou oprávnění a následně jej obnovím, má nárok na ošetřovné pro OSVČ?**

Jsou-li splněny základní podmínky (OSVČ na hlavní činnost, bezdlužnost vůči vybraným institucím, splnění definice malého a středního podniku, poplatník daně z příjmů), pak ano. Žádá se na ty dny, kdy živnost nebyla pozastavena.
- 7. Budou mít jednatelé a majitelé firem nárok na ošetřovné? (Jednatelka firmy bez zaměstnanců má tři děti, momentálně je bez příjmů,**

zaměstnance nemá a sama není zaměstnancem)

Program je určen pro OSVČ na hlavní činnost. Jednatelé a společníci nejsou OSVČ.

8. **Je-li živnost zastavená/pozastavená, má osoba nárok na ošetřovné pro OSVČ?**
Nemá.
9. **Dojde-li k obnovení živnosti, má osoba na ošetřovné pro OSVČ nárok?**
Ano, má, a to ode dne, kdy došlo k obnovení živnosti.
10. **Rodiče (OSVČ) sezdaní žijí nyní v oddělených domácnostech. Mají 2 děti, o rozvod ještě nepožádali, ptají se, zda mohou mít ošetřovné na každé dítě extra. Jeden rodič/1 ošetřovné?**
Ošetřovné je poskytováno nehledě na počet dětí pouze jedenkrát.
11. **OSVČ chce požádat o ošetřovné na dítě. Současně chce ale i využít odložení podání daňového přiznání. Součástí žádosti o ošetřovné je ovšem i prohlášení, že nemá vůči finančnímu úřadu nedoplatky a to právě odložením podání daňového přiznání má. Jak má postupovat, aby si o ošetřovné mohla požádat?**
Odložení podání daňového přiznání bylo schváleno generálním pardonem ministryně financí. Na žadatele se tak nepohlíží jako na osobu, který by měla vůči finančnímu úřadu nedoplatky. Ano, obecně osoba, která má povolené splátky, či odklad je bezdlužná.
12. **V případě, že by školka/dětská skupina znovu otevřela a ostatní školy by byly stále zavřené. Rodiče se bojí nákazy. Může rodič OSVČ zůstat s dítětem doma a pobírat dále ošetřovné?**
Podmínkou nároku na ošetřovné pro OSVČ je faktické uzavření školského či jiného zařízení. Pokud bude otevřeno, není nezbytné, aby bylo o dítě postaráno doma. I když jsou obavy odůvodněné, nárok se v tomto případě neuplatní. Programem „Ošetřovné“ pro OSVČ jsou primárně řešeny důsledky vyplývající ze zavřených školských a jiných školských zařízení v ČR.
13. **OSVČ masérka, má teď pozastavenou činnost. Od 1. 4. bude žádat o ošetřovné. Může jít na noční brigádu?**
Podpora je určena pro OSVČ, která je skutečně postižena negativními dopady nouzového stavu, tj. že v důsledku uzavření školy nebo jiných dětských zařízení utrpěla OSVČ finanční újmu, protože nemohla podnikat. Nelze tedy o ošetřovné žádat, pokud má pozastavenou činnost.
14. **Má babička nárok na ošetřovné když je OSVČ na hlavní činnost a stará se o 4,5 letou vnučku. Matka dítěte je zdravotnice a chodí do práce. Babička není duchodkyně a je s dcerou ve společné domácnosti. Matka je samoživitelka.**
Ano, pokud je babička OSVČ hlavní a matka nečerpá jiné ošetřovné na to samé dítě.
15. **Vztahuje se nárok na ošetřovné OSVČ i na advokáty? Paní nefunguje formulář pro IČO.**
Ošetřovné pro OSVČ poskytované přes MPO je určeno pouze pro OSVČ na hlavní činnost. Výkonem samostatné výdělečné činnosti se rozumí mj. výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů. Více na stránkách MPO: Podnikání/živnostenské podnikání/ [Ošetřovné pro OSVČ – výzva I](#). Do formuláře lze uvést DIČ.
16. **Lze kombinovat ošetřovné pro OSVČ s nemocenskou?**
Bohužel to nejde, protože jako osoba nemocná nemůžete pečovat z důvodu

své zdravotní indispozice o jinou osobu. Primární starostí nemocné osoby by mělo být vlastní vyléčení. Vhodné by bylo, aby o „Ošetřovné“ požádal někdo jiný z rodiny, který splní podmínky programu.

17. OSVČ má spolupracující osobu (manželku). Může ona žádat o ošetřovné?

Pokud je spolupracující osoba na hlavní činnost tak ano, pokud však má ošetřovné ze zaměstnaneckého poměru, tak ne.

18. OSVČ pobírá příspěvek na péči na jedno dítě (7 let), jde o první stupeň závislosti. Může podat žádost o ošetřovné na další dvě děti (10 a 13 let)?

Jelikož je pobírán příspěvek na péči v prvním stupni, není možné o ošetřovné na další dvě děti žádat.

19. Má nárok na ošetřovné OSVČ cizí státní příslušnosti podnikající v ČR, jehož děti navštěvují školu v sousední zemi?

Bohužel nemá nárok, program „Ošetřovné“ pro OSVČ primárně řeší důsledky vyplývající ze zavřených školských zařízení v ČR, ne v zahraničí.

20. Lze ošetřovné kombinovat s přímou podporou 25 tis. Kč?

Ano. Návrh zákona o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 v současné době nevyklučuje možnost čerpat ošetřovné pro OSVČ. Rovněž podmínky programu ošetřovného nevyklučují možný příjem nárokovaný dle předmětného návrhu zákona. Doporučujeme však sledovat legislativní proces.

21. Smí žádat o ošetřovné OSVČ, která má dítě ve střídavé péči a partner/ka tuto podporu nečerpá?

Ano. OSVČ žádá o ty dny, kdy měl dítě ve své péči. Pokud matka/otec žádá o ošetřovné v zaměstnaneckém poměru, vyplňuje **výkaz péče o dítě z důvodu uzavření výchovného zařízení** na webu ČSSZ, v němž zaznačí dny, kdy bylo dítě v její/jeho péči.

22. Může OSVČ, pokud nemá svou datovou schránku ani elektronický podpis, žádost o ošetřovné zaslat prostřednictvím datové schránky někoho jiného?

Ne. Z podstaty věci, kdy je nutné autentizovat osobu žadatele. Pokud nemá datovou schránku ani zaručený podpis, může zaslat podepsanou žádost a příslušné přílohy poštou.

23. Jaký formulář je nutné přiložit k žádosti za účelem potvrzení o uzavření školského zařízení?

Dokládá se: doklad/potvrzení o uzavření školského/dětského zařízení (školy) či zařízení poskytující sociální služby – originál/prostá kopie. Formuláře nejsou standardizované, forma není stanovena. Může se jednat o e-mail školy či dopis potvrzující, že došlo k zavření školského/dětského/sociálního zařízení. Je také možno použít formulář pro zaměstnanecké ošetřovné.

Viz <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-zoppd>

24. Mohu jako OSVČ v době ošetřovného vykonávat výdělečnou činnost (brigáda, práce z domu, fakturace, správa eshop, paušální příjmy)?

Pokud by dítě standardně navštěvovalo školu a ta se zavřela a rodič s dítětem zůstal doma, je možno ošetřovné pro OSVČ pobírat a zároveň pokračovat ve své ekonomické aktivitě, jako jsou fakturace, provoz e-shopu a další formy práce z domova. Naopak rodiče, kteří své děti standardně samovzdělávají doma, na ošetřovné pro OSVČ nárok nemají.

25. **OSVČ nemá konto a nechce si ho zřizovat, je možná výplata ošetřovného pro OSVČ i jinou formou?**
Vyplácení funguje připsáním na účet, jiný způsob výplaty dotace není možný.
26. **Pokud se OSVČ vrátí ze zahraničí a musí do karantény, má nárok na ošetřovné?**
Pokud je to OSVČ v hlavní činnosti, její podnikání bylo negativně ovlivněno pandemií COVID-19 a z důvodu péči o dítě nemůže vykonávat svou činnost, pak ano. Primárně jde o to, že je prokázáno, že byla zavřena škola a dítě tak zůstalo s rodičem doma.
27. **Lze žádat o ošetřovné OSVČ i v případě, že OSVČ má společníka, který její práci zastane a jí přijdou peníze za dané období na účet. OSVČ je však skutečně doma a ošetřuje své dítě do věku 13 let.**
Pokud by dítě standardně navštěvovalo školu a ta se zavřela a rodič s dítětem zůstal doma, je možno ošetřovné pro OSVČ pobírat a zároveň z pokračovat ve své ekonomické aktivitě, jako jsou fakturace, provoz e-shopu a další formy práce z domova. Naopak rodiče, kteří své děti standardně samovzdělávají doma, na ošetřovné pro OSVČ nárok nemají.
28. **Může žádat o ošetřovné OSVČ, která nežije ve společné domácnosti s dítětem (rozvedená, dítě v péči manželky)?**
Pokud jsou splněny ze strany OSVČ všechny základní podmínky a na dítě nečerpá ošetřovné či jiný příspěvek další osoba, pak je to možné, viz bod 2. Podporované Aktivity v Programu "Ošetřovné" pro OSVČ.
29. **Jak technicky zadat osobu spolupracující, která by chtěla zažádat, ale nabízí jim to pouze IČO manžela či manželky?**
Osoba může uvést DIČ, ale musí ostatní údaje vyplnit ručně.
30. **Žádost o ošetřovné pro OSVČ, vyplňují se tam všechny děti, nebo pouze to na které se čerpá?**
Všechny děti uvést, potvrzení pouze u těch, které chodí do školy či jiného zařízení.
31. **Má nárok na ošetřovné OSVČ, jejíž činnost byla pozastavena z důvodu vládních opatření a tak uzavření vzdělávacího zařízení nemělo přímý negativní vliv na podnikatelskou činnost?**
Ne, v případě pozastavení činnosti OSVČ nárok na ošetřovné nemá. Podpora je určena pro OSVČ na hlavní činnost, která své podnikání nepozastavila či neukončila a v důsledku uzavření školy nebo jiných dětských zařízení utrpěla finanční újmu, protože nemohla podnikat a pečovala o dítě či osobu, která je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislá na pomoci jiné osoby alespoň ve stupni I (lehká závislost).
32. **V případě prodloužení nouzového stavu budou lidé v květnu opět žádat o ošetřovné za duben?**
Ano, v případě prodloužení stávajícího stavu se uvažuje o prodloužení programu.
33. **OSVČ by ráda přerušila čerpání rodičovské dovolené a stala se tak OSVČ na hlavní činnost. Bude mít nárok na ošetřovné?**
Pokud se stará o dítě, se kterým byla OSVČ doma, tj. i před uzavřením škol / školek / jiných školských zařízení dítě takové zařízení nenavštěvovalo, pak nárok na ošetřovné nemá. Pokud dítě chodilo do školky, ta se zavřela a OSVČ pobírala rodičovskou, pak také nemá nárok na ošetřovné. Primárním účelem "Ošetřovného" pro OSVČ je, aby byly podpořeny rodiny s dětmi, které jsou aktuálně doma a nepobírají žádné dávky jako například: rodičovský příspěvek,

peněžitou pomoc v mateřství, nemocenskou nebo jinou obdobnou dávku. O možnosti žádat i v květnu za měsíc duben se však aktuálně ze strany státu pouze uvažuje, záleží na tom, jak dlouho budou školská zařízení uzavřena.

34. Může OSVČ požádat o ošetřovné na nevlastní dítě?

Ano, pokud si na toto dítě nežadá jiná osoba, pak je to možné.

35. OSVČ měla v péči svou neteř, protože bratr byl v karanténě s druhým dítětem a bude žádat na druhé dítě. Může žádat o ošetřovné?

Pokud už bylo žádáno na jedno dítě, nelze žádat na druhé, ošetřovné se vyplácí pouze jedenkrát. Primárním účelem "Ošetřovného" pro OSVČ je, aby byly podpořeny rodiny s dětmi, které jsou aktuálně doma a nepobírají žádné dávky jako například: rodičovský příspěvek, peněžitou pomoc v mateřství, nemocenskou, ošetřovné na jedno z dětí nebo jinou obdobnou dávku.

36. Může OSVČ od 1. 4. 2020 pobírat ošetřovné, když jeho hlavním příjmem je podnikání, ale zároveň k tomu pobírá odměnu dlouhodobému pěstounovi?

Pobírat ošetřovné a zároveň jiný kompenzační, respektive státní příspěvek není možné.

37. Může žádat o ošetřovné OSVČ na hlavní činnost, avšak také zaměstnaná na částečný úvazek?

Čestné prohlášení slouží k tomu, aby OSVČ doložila, že na dítě nečerpá jiný kompenzační příspěvek jiná osoba, nebo nedochází k souběhu nemocenské či jiného kompenzačního příspěvku, nebo nečerpá ošetřovné už ze zaměstnaneckého poměru. Lze čerpat pouze jedenkrát bez ohledu na počet dětí. Její částečný úvazek tedy na žádost nebude mít vliv, ale nesmí z tohoto zaměstnaneckého poměru o OČR znovu požádat, případně čerpat jiné formy podpory na dítě (např. rodičovský příspěvek).

38. Je možné v době pobírání ošetřovného OSVČ provozovat ekonomickou činnost, která neplyne z činnosti OSVČ, ale zakládá se na jiné DPP / DPČ (např. úklidové služby ve večerních hodinách nebo výpomoc v obchodě o víkendu)?

Pokud by dítě standardně navštěvovalo školu a ta se zavřela a rodič s dítětem zůstal doma, je možno ošetřovné pro OSVČ (na hlavní činnost) pobírat a zároveň pokračovat ve své ekonomické aktivitě založené na dohodách. Naopak rodiče, kteří své děti standardně samovzdělávají doma, na ošetřovné pro OSVČ nárok nemají.